

“TAĞUTİ REJİMLERE ASKERLİK YAPMANIN HÜKMÜ VE
ŒÜPHELERİN AYDINLATILMASI” BAŒLIKLI RİSALEDEKİ

BAZI ŒÜPHELERİN AYDINLATILMASI

Abdullah Hanif

www.muvahhid.info

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

“Tağuti Rejimlere Askerlik Yapmanın Hükümü ve Şüphelerin Aydınlatılması” Başlıklı Kitap Hakkında Bir Değerlendirme

MUKADDİME

Rahman ve Rahim olan Allahın adıyla,

Cemaleddin Kaplan'a tabi olan bir topluluğun, geçtiğimiz senelerde tağuta askerlik yapmanın hükümü ile alakalı yayınladıkları bir kitapta geçen bazı vahim hatalar dikkatimizi çektiğinden dolayı bu konuda uyarı ve ikaz mahiyetinde bir risale neşretmeyi uygun bulduk. Kitabın kapağındaki “Hilâfet Devleti Yayınıdır” ibaresinden ve cemaatin resmi sitesinde yer almasından hareketle, sözkonusu kitabın cemaatin resmi yayını olduğu anlaşılıyor. Öncelikle sözkonusu hizbin, tağuta askerliğin küfür olduğunu dile getiren bir kitap neşretmesi bir açıdan olumlu bir gelişme olarak görünmektedir. Zira biz daha önceki yıllarda bu fırkanın askerliğe küfür demediğini, hatta bu ve benzeri meselelerden dolayı cemaatin içinde ihtilaf ve bölünmeler olduğunu biliyoruz. Allahu a'lem son yıllarda bilgisayar, internet vb vasıtalarla ilmin yayılması neticesinde birçok fırka eski yaklaşımlarını gözden geçirip –sahih manada tevhidi elde etmeseler de en azından- bazı açık batıllarını terk etmek zorunda kalmışlardır. Ayrıca kitapta Şeyhulislam İbn Teymiyye ve Necd alimlerinin eserlerinden alıntılar yapılması da, geçmişte bu alimlere olumsuz baktığı bilinen bu fırka açısından bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

Ancak, kitapta İslam akidesine ters öyle hatalar yapılmıştır ki bu tür olumlu sayılabilecek hususları gölgelemiştir. Öyle ki yazar, “Tağuti Rejimlere Askerlik Yapmanın Hükümü ile alakalı Şüphelerin Aydınlatılması”nı hedef edindiği halde, bilerek veya bilmeyerek bu hususta yeni şüpheler ekmiş bulunmaktadır. Tamamen batıla davet etme amaçlı bir kitapta bu türden akidevi hatalar yer alsaydı belki o kadar önemsenmeyebilirdi. Ancak tağuta askerlik yapmanın küfür olduğunu yani hak bir davayı isbatlamak gayesiyle kaleme alınan bir kitapta hakla batılın karıştırılması daha tehlikeli sonuçlar doğurabilir. Çünkü katıksız batıla karşı duyarlı olan bir çok insan, batıl hakla beraber sunulduğunda o batılı fark etmemektedir. İşte bundan dolayı, bu kitapta gözümüze çarpan bazı batılları kısaca dile getirmek istiyoruz.

Öncelikle kitabı kaleme alanların halen bir kafa karışıklığı içerisinde olduğu anlaşılmaktadır. Kitabın yazar veya yazarları, tağuta askerlik yapanların kafir olduğunu söylemelerine rağmen birçok yerde bu tür küfür amelleri işleyenlere müslüman olarak hitab etmeye devam etmektedir. Mesela şu tarz ifadeler:

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

“Çünkü Müslüman halkın geneli bu sistemi zorba sistemlerden kurtulup bir rahatlama(!) olarak kabullenirler. Yani Demokrasi'nin vazgeçilmez unsurları olan parti sistemi ile ayakta dururlar.” (sf 6)

“Muvahhid olduğunu söyleyen bir çok Müslümanın tağuta asker olduğunu gördüğümüz halde onları uyarmamak bizim için büyük bir vebal olurdu.” (sf 17)

“Maalesef günümüzde bazı Müslümanlar tağuta askerlik yapmamak için Demokrasi'yi benimsediklerine dair bir imza atarak yabancı bir ülkenin pasaportunu alırlar, bu da küfürdür ve asla caiz değildir.” (sf 42)

Cemaleddin Kaplan'ın da buna benzer ifadeleri vardı. “Müşrik Müslümanlar” gibi!... Öğrencileri de şimdi aynı yoldan gitmektedir. Halbuki İslam ile küfür bir arada durmaz. Küfür üzere olan birisine sırf isimlendirme yoluyla da olsa müslüman denilemez.

Ayrıca girişte şöyle bir ibare kullanılmış: (...) Tağuti Rejimlere Askerlik Yapmanın Hükümü Nedir?“ başlıklı bir fetva yayınladık. Bizim prensiplerimizden bir tanesi de şudur: “Herşey fetvaya bağlıdır.” (sf 9)

Avamın, müftülerinden alacağı fetvayla hareket etmesi doğru olmakla beraber, İslamdaki her meselenin fetvaya bağlı olduğu hususu doğru değildir. Zira tevhid, şirk ve tağutun inkarıyla alakalı mevzular İslam dininden zaruri olarak bilinen meselelerdir ve tağuta askerlik de imanın ikinci rüknü olan tağutu redd çerçevesinde beri olunması gereken bir ameldir. Bütün bunlar dinin aslından olduğu için sadece fetva yoluyla öğrenilebilecek fer'i, fıkhî bir hüküm olarak değerlendirilemez. Ancak maalesef bu cemaatte genel mantık olarak tevhidin en temel meselelerinin bile fetvaya dayalı meseleler olarak görüldüğü müşahede edilmektedir. Buradan da bu fetvalık (!) meselelerde fetva gelmeden önce cehaletin özür olabileceği veya fetvanın değişebileceğinden dolayı, en temel meselelerde dahi zamanla farklı görüşler ortaya çıkabileceği gibi başka batıllar doğmaktadır. Halbuki fetva ancak, hakkında açık nass olmayan konularda verilebilir, zira “Mevrid-i nassta içtihadı mesağ yoktur” yani nass olan yerde içtihad olmaz. Tağuta askerliğin küfür oluşu ise nassla sabittir, fetva gerektirmez. Fetva kavramının içeriği ile alakalı ileriki zamanlarda inşallah geniş bir açıklama yapılacaktır.

Bu hususlara kısaca işaret ettikten sonra asıl meseleye geçmek istiyoruz. Bu kitapçıkta dikkatimizi çeken başlıca hususlar şunlardır:

Tağuta askerlik gibi küfür amellerini bilmeden işleyenler tekfir edilmez iddiası:

“Umumi Tekfir, Muayyen Tekfiri Gerektirmez” başlığı altında şöyle denmektedir: “Bir şeyin küfür olduğu hakkında söylenen söz, o şeyi yapan kimsenin de kâfir olmasını her zaman gerektirmez. Zira kişi hakkında küfür hükmünün verilmesine ve tehdidin geçerli olmasına engel olacak şer'î muteber tekfir engelleri (Hata, Tevil, Cehalet, İkra) bulunabilir. Ancak eğer

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

ki, tekfirin şartları meydana gelmiş ve engeller de ortadan kalkmış ise, Şari'in hükmüne uyarak bu kişi tekfir edilir!" (sf 19)

Bu sözler hak olmakla beraber çoğu zaman kendisiyle batıl kastedilmektedir. Bu kitapta da bu sözün batıl gayeyle kullanıldığını ilgili bölümün sonundaki şu ifadeden anlıyoruz:

"Burada kastetmiş olduğumuz, bazen kişinin yeni İslam'a girmiş olması veya Müslümanların yaşadığı ortamdan çok uzak bir yerde yaşamış olması gibi tekfire mani sebepler olabilir. Dolayısıyla bu sebeple kendisine hüccet de ulaşmamış olabilir. Bu gibi durumdaki insanlar eğer mevzumuz itibarıyla tağuta askerlik yapma gibi bir küfür ameli işlemişlerse onlara hüccet ikamesi olmadan tekfir edilmezler." (sf 23)

Halbuki dinin aslı olan tevhid hakkındaki cehalet mazeret değildir. Allah'a ortak koşma kapsamındaki bir ameli işleyen kişi, cehaletinden dolayı mazur addedilemez. Bu hususta Necdi diyarının müftüsü Ebu Batin (rh.a) şöyle demektedir:

"Allahu teala şöyle buyurmaktadır: **"Gerçekten, Allah, kendisine şirk koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışında kalanı ise, dilediğine bağışlar."**¹ Başka bir ayette ise şöyle buyurmaktadır: **"Çünkü O, kendisine ortak koşana şüphesiz cenneti haram kılmıştır, onun barınma yeri ateştir. Zulmedenlere yardımcı yoktur."**² Allahu teala bunlardan cahili istisna etmemiş ve bunları inatçıya has kılmamıştır. Kim cahili, tevil sahibini ve mukallidi bunlardan çıkarırsa, Allah ve resulüne karşı çıkmış ve müminlerin yolundan ayrılmıştır. Fakihler, kitaplarında mürted babları açmışlar ve "her kim Allaha ortak koşarsa (kafir olur)" demişler ve bunu bilerek inad eden kimselere has kılmamışlardır. Allaha hamd olsun ki bu açık bir meseledir."³

Görüldüğü üzere Allahu Teala cahil, mukallid, tevilci, İslama yeni giren veya İslam diyarından uzak olan gibi hiçbir ayırım yapmadan şirk koşan her kim olursa olsun, onu bağışlamayacağını ve cehenneme atacağını beyan etmektedir. Bütün alimler de bu doğrultuda görüş beyan etmişlerdir.

İmam Karafi el-Maliki (rahimehullah), cehalet arızasından ve tesirinden, özür olabilecek ve olamayacak cehaletten bahsederken şunları söyler: "Bu nedenle icma ile, Allah onu usuluddin (dinin aslına giren) meselelerinde cehaleti ile mazur görmemiştir."⁴

İmam Ebu Batin en-Necdi el-Hanbelî (rahimehullah) şöyle der: "Her mezhepten âlimler, sınırlanması mümkün olmayacak kadar sahibini küfre sokacak sözler, fiiller ve itikatlar zikretmişlerdir ve bunları inatçılarla kayıtlamamışlardır. Hiç şüphesiz tevil, içtihat, hata, taklit

¹ Nisa: 48

² Maide: 72

³ Ed-Durerus-seniyye: (9/246)

⁴ Şerhu tenkihi'l-Fusul; Karafi: (s.439)

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

veya cahil olarak küfür işleyen kimsenin mazur olduğunu iddia eden, kitaba, sünnete ve icmaya muhalefet etmiştir.”⁵

Alimlerin, İslam’a yeni giren kimse cehaletten dolayı mazur olur şeklindeki sözleri tevhidin haricindeki farzlar ve haramlar ile alakalı meseleler hakkındadır.

İmam Ebu Hanife şöyle diyor: **“Hiç kimsenin yaratıcının bilinmesindeki cehaleti mazeret olarak kabul edilemez. Çünkü yeryüzü ve gökyüzünün yaratılışını, kendisinin yaratılışını ve Allah’ın diğer yarattıklarını görmesi nedeniyle, tüm mahlûkatın Rabbini – subhanehu ve teala- bilmesi ve birlemesi, tevhid etmesi vaciptir. Farzlarda ise, kim bunları bilmez ve ona bilgi de ulaşmazsa bu kimseye hükümle ilgili hüccet ikame edilmemiştir.”**⁶

Şimdi yazar, kendisi başka bir yerde şöyle demektedir:

“Nisa Suresi 60. ayet-i kerimede: „...tağutu inkâr etmekle emrolundular!“ ifadesi kullanılmaktadır. Hatta iman öncesinde tağutun inkâr edilmesi imanın şartı olduğunu Bakara Suresi 256. ayet-i kerimede Rabb’imiz bildirmiştir. Şimdi, bugünün Müslümanı tağuta karşı savaşması gerekirken, tağutun safında gidip yer alıyor, savaşıyor ve askerlik yapıyor. Parasıyla destek oluyor!” (Sf 11)

Yazarın müslüman diye vasfettiği kimseler, tağuta askerlik yaparak bizzat imanın birinci rüknü olan tağutu redd yani nefy şartını yerine getirmediikleri halde yazar, böyle kimseler bunu cehaletten dolayı yapıyorlarsa kafir olmaz demeye devam etmektedir. Tağutu reddetmemiş, bilakis onun uğrunda savaşarak tağutu kabul etmiş olan birisinin hangi islamından bahsedilebilir ki, bu şahıs İslama yeni girmiştir diye cehaletinden dolayı mazur görülsün! Yazarın da bildiği ve kabul ettiği üzere Allahu Teala tağutun yolunda savaşanlardan iman ismini kaldırmakta ve onları küfre nisbet etmektedir. Tağut yolunda savaşan bir kimsenin asla mümin olma ihtimali yoktur:

“İman edenler, Allah yolunda savaşırlar. Kâfirler de tağut yolunda savaşırlar. O halde siz şeytanın taraftarlarına (askerlerine) karşı savaşın. Çünkü şeytanın hilesi zayıftır!” (Nisa, 76)

Yazar, sözkonusu bölümde bilmeyerek küfür ameli işleyen kimsenin kafir olmayacağı iddiasını isbatlamak amacıyla kendince şu delilleri getirmektedir:

Hatib (ra) kıssasının küfürde cehaletin mazeret olacağı iddiasına delil getirilmesi

⁵ El-intisar: (s.46)

⁶ “Bedaius-sanai” Kasani: (9/4378) “Şerhu Fıkhu’l-Ekber” Molla Ali el-Kari: (s.207) Beyrut baskısı.

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

“Mesela; Hâtıb b. Ebî Beltea'nın kıssasında olduğu gibi. Mekke müşriklerine Rasulullah (s.a.v.)'e karşı yardım etti. **Küfür ameli işledi.** Hz. Ömer (r.a.), Hâtıb'ın boynunu vurmak için Allah Rasulü'nden izin istedi. Ama Rasulullah (s.a.v.): “Ne bileceksin, muhakkak ki Allah (c.c.) Bedir ehline baktı ve onlara; Ne yaparsanız yapın sizi affettim!” dedi.” Hâtıb b. Ebî Beltea, kendisinin bir tevili olduğunu söyleyince, içinden de sâdık birisi olduğunu Rasulullah (s.a.v.) haber verdi. “O doğru söylüyor!” dedi.” (sf 20)

Yazar, Hatib'in aslında küfür işlediği halde cehaletinden veya tevilinden dolayı tekfir edilmediği iddiasına Abdulkadir bin Abdilaziz vb muasır alimler diye isimlendirilmiş muasır cahiller dışında geçmiş Ehli sünnet alimlerinden bir tane kaynak gösterebilir mi? Mümtahine suresinin tefsirine hangi tefsirden bakılırsa bakılsın, böyle bir görüşe raslamak mümkün değildir. Bilakis ilgili yerlere bakıldığında görülür ki alimler, Hatib'in (ra) işini “casusluk” olarak vafsetmişler ve büyük çoğunluk, casusun bu amelini aynı Hatib gibi dünyevi bazı endişelerle, küfürden razı olmaksızın yaptığında kafir olmayacağını beyan etmişlerdir. Bu hususta Kurtubi, Mümtahine: 1. Ayetin tefsirinde şöyle demektedir:

“Müslümanların gizli hallerini iyice bilip bu hallerine onların aleyhlerine dikkat çeken, düşmanlarına onların haberlerini bildiren bir kimse, eğer bu işi dünyevi bir maksatla yapıyor ve buna rağmen itikadı da sağlam ise -Hâtıb'ın bu işi yaparken dinden dönme niyetini taşımayıp, onları minnet altında tutmak maksadını gütmesinde olduğu gibi- bu davranışı dolayısıyla kâfir olmaz.

Bu durumdaki bir kimsenin bu davranışı ile kâfir olmadığını kabul ettiğimiz takdirde acaba bu davranışı dolayısıyla had olarak öldürülür mü, öldürülmez mi? Bu hususta ilim adamları ihtilâf etmişlerdir. Malik, İbnu'l-Kasım ve Eşheb şöyle demişlerdir: Bu hususta İmam (İslam devlet başkanı) ictihad eder. Abdu'l-Melik de şöyle demiştir: Eğer bu hareketi adet haline getirmiş ise öldürülür. Çünkü böyle bir kişi casustur. Malik de casusun öldürüleceğini belirtmiştir. Bu görüş de doğrudur, çünkü böyle bir kimse müslümanlara zarar verir ve yeryüzünde fesad çıkarmaya çalışan bir kimsedir. İbnu'l-Macişun, Hatib'in bu işi ilk yapışında teshil edilmiş olması dolayısıyla bu hususta tekrarı (bu işi adet edinmeyi) gözönünde bulundurmuş olabilir. Doğrusunu en iyi bilen Allah'tır.

Casusun kâfir olması halinde el-Evzaî'nin görüşüne göre bu, onun ahdini bozması demek olur. Esbağ da: Harbî (darul'l-harbe tabi) casus öldürülür. Müslüman ve zımmî casus ise (uygun bir şekilde) cezalandırılırlar”⁷

Ardından da şu hadisi rivayet etmektedir:

“Ali b. Ebi Talib (r.a)'dan rivayet edildiğine göre, Peygamber (sav)'ın huzuruna Furat b. Hayyam adında müşriklere casusluk yapan birisi getirildi ve öldürülmesini emretti. Bu sefer Furat: Ey ensar topluluğu, ben Allah'tan başka hiçbir ilah olmadığına, Muhammed'in de Allah'ın

⁷ İmam Kurtubi, el-Camiu li-Ahkami'l-Kur'an, Buruç Yayınları: 17/258.

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

Ra.sülû olduğuna şahitlik ettiğim halde nasıl öldürülebilirim? diye bağırdı. Bunun üzerine Peygamber (sav)'in emri ile serbest bırakıldı. Sonra da şöyle buyurdu: "Aranızdan kendisini imanına havale ettiğim kimseler de vardır. Bunlardan birisi de Furat b. Hayyam'dır."⁸

Sözün burasında aynı yazarın kitabın başka bir yerinde zikrettiği bazı hususlara değinmek istiyoruz. Sözkonusu kitabın 37. Sahifesinde yazar şu ifadeleri kullanmaktadır: "Bu kıssa gibi bir başka sahabe kıssası gösteremezsiniz ki, sahabeden birisi bir daha böyle bir iş yapmış olsun. Bir kerre için yanlışlığını Hâtîb (r.a.)'ın o amelinden anladıklarından bir daha öyle bir işi yapmaya yeltenmemişlerdir."

Halbuki Müslümanlar arasında kafirlere casusluk yapan ve Müslümanların işlerini haber veren çok kişi çıkmıştır. Kurtubi'nin naklettiği Furat b. Hayyam kıssası buna misaldir. Bundan daha meşhuru Ebu Lubabe kıssasıdır. Allahu Teala Tevbe suresinde mealen şöyle buyurmaktadır:

102. Diğer bir kısmı da günahlarını itiraf ettiler. Onlar salih ameli başka bir kötü amele karıştırmışlardır. Olur ki Allah, onların tevbelerini kabul eder. Muhakkak Allah mağfiret ve rahmet edendir.

Kurtubi bu ayet hakkında şu izahları yapmaktadır:

"Gerek Medine ahalisinden gerekse çevrenizde bulunanlardan günahlarını itiraf eden bir topluluk olduğu gibi Allah'ın haklarında vereceği hükmü bekleyen ve haklarında dilediği şekilde hüküm vereceği bir başka topluluk daha vardır. Birinci kesimin münafık olmakla birlikte münafıklığı adet edinmemiş kimselerden olması da mümkündür. Mü'min olmaları da mümkündür.

İbn Abbas der ki: Bu âyet-i kerime Tebûk gazvesinden geri kalan on kişi hakkında inmiştir. Bunların yedisi kendilerini Mescidin direklerine bağlamışlardı. Katade de buna yakın bir görüş ifade etmiş ve şöyle demiştir: Yüce Allah'ın: "Mallarından bir sadaka al..." (et-Tevbe, 9/103) âyeti de bunlar hakkında inmiştir. Bunu da el Mehdevî nakletmektedir. Zeyd bin Eslem, bunlar sekiz kişi idi, der. Altı kişi oldukları, beş kişi oldukları da söylenmiştir. Mücahid ise der ki: **Âyet-i kerime yalnızca Ensardan Ebû Lübâbe hakkında, onun Kurayzaoğulları ile başından geçen olay ile ilgili olarak inmiştir. Şöyle ki: Kurayzaoğulları Ebû Lübâbe ile Allah ve Rasûlünün hükmünü kabul ederek kalelerinden inmeleri hususunda konuşmuşlar, o da inip bu hükmü kabul ettikleri taktirde, Peygamber (sav)'in kendilerini keseceğini anlatmak kastı ile boğazına işaret etmişti. Bu durumu açığa çıkınca tevbe edip pişman olmuş, kendisini Mescidin direklerinden birisine bağlamış ve Allah kendisini affedinceye yahut bu halde ölünceye kadar yemek yememek, bir şey içmemek üzere yemin etmişti. Yüce Allah onu affedinceye kadar bu şekilde devam etti ve bu âyet-i kerime indi. Rasûlullah (sav) de çözülmesi için emir verdi.** Bunu Taberi Mücahid'den

⁸ Ebû Dâvûd, III, 48; Beyheki, es-Sünenü'l-Kübrâ, VIII, 197; Müsned, IV, 336

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

naklettiği gibi İbn İshak da "Sîretî'nde daha kapsamlı olarak nakletmiştir." (Kurtubi'den yapılan alıntı burada sona erdi.)

Kaldı ki alimler, casusun hükmünü sadece Hatib meselesine has olarak değil, genel manada tartışmışlar ve ilim ehli, çoğunlukla casusu tekfir etmemekle beraber bir ceza olarak öldürülüp öldürülmeyeceği hususunda da ihtilaf etmişlerdir. Casusluk mutlak küfür olan bir amel olsaydı ona mürtedlere uygulandığı gibi tevbe teklif edildikten sonra ısrar ettiği takdirde ölüm cezası verilirdi. Yazar, aynı yerin devamında şöyle demektedir:

"Hâtib b. Ebî Beltea'nın Buhari'de geçen başka bir rivayetinde şöyle bir cevabı geçmektedir: "Bana ne oluyor ki, Allah'a ve Rasulü'ne iman etmeyeyim. Ne dinimden döndüm ne de dinimi değiştirdim!" Bu sahabe de dahil olmak üzere diğer sahabeler yanında, kâfirlere yardımcı olmanın, onlar için casusluk yapmanın, Müslümanların sırlarını onlara açmanın, Müslümanlara karşı onlara yardımcı olmanın İslam dininden dönme olarak biliniyordu."

Halbuki doğrusu şudur: Kâfirlere müslümanların sırlarını iletme, doğrudan küfür olmamakla beraber, küfre yorumlanabilecek bir ameldir. Allah Rasulu, o yüzden Hatib'e bu işi neden yaptığını sormuş, Hatib de aynı sebepten yaptığı işe açıklama getirmiştir. Ömer (ra) da zahirde bu ameli dinden irtidad etmek olarak algılamış, bunun az bir ihtimalle de olsa bir müminden sadır de olabileceğini o anda düşünmemişti. Kısacası Hatib'in yaptığı amel, küfür olan vela değil haram olan veladır.

Bu hususta Necd alimlerinden Şeyh Abdullatif bin Abdirrahman şöyle demektedir:

"Muvalatın bir kısmı riddeti ve İslamdan bütünüyle çıkmayı gerektirirken, bir kısmı da bunun aşâğısında olup haram ve büyük günahdır.

Allahu teala'nın şu kavlini biliyorsunuz:

"Ey iman edenleri Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanları -kendilerine sevgi ulaştırarak ve onlar size gelmiş olan hakkı İnkâr etmişken- veliler edinmeyin. Onlar Rabbiniz olan Allah'a iman ettiniz diye Peygamberi de, sizi de (yurduunuzdan) çıkarmışlardır. Eğer siz, yolumda cihad etmek ve rızamı aramak için çıkmış iseniz, onlara gizlice (nasıl) sevgi beslersiniz. Ben ise gizlediğinizi de, açıkladığınızı da en iyi bilenim. Sizden kim bunu yaparsa, şüphesiz ki orta yoldan sapmış olur." (Mumtahine: 1)

Bildiğiniz gibi bu ayet, müşriklere Rasulullah (sav)'in sırrını yazan kişi (yani Hatib) hakkında nazil olmuştur. Onun yaptığı iş, kalbi imanla dolu olsa bile haram olan vela (dostluk) olarak nitelendirilmiştir. "⁹

Bütün bunlar, alimlerin Müslümanlara karşı kâfirlere yardım etmenin küfür olduğuna dair söyledikleri sözler ve hatta bu hususta icma etmeleri ile çelişmez. Mesela aynı Şeyh Abdullatif

⁹ ed-Durar'us Seniyye 8/342

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

başka bir yerde ise Kafirlerle dost olmanın ve onlardan beri olmanın farz olduğunu söyledikten sonra şöyle demiştir:

"Hal böyleyken İslam diyarına hakim olmaları için onlara yardımcı olan, onları öven, onların müslümanlardan daha adaletli olduğunu söyleyen, oturma yeri olarak onların diyarını seçen, onların velayetine girmeyi tercih eden ve onların muzaffer olmalarını arzulayan kişinin durumu nasıl olur acaba? Elbette bu, ittifakla apaçık bir şekilde İslam'dan irtidat etmektir.

Allah-u Teâlâ bu konuda şöyle buyuruyor:

"Kim imanı inkar ederse, onun ameli boşa gitmiş ve ahirette hüsrana uğramış olur." (Maide: 5)¹⁰

Kurtubi ise şöyle demektedir:

"Allah-u Teâlâ'nın:

"Sizden kim onları dost edinirse, şüphesiz o da onlardandır." (Maide: 51) ayetinin manası şudur:

Kim müslümanlara karşı kafirleri desteklerse hükmü onların hükmü gibidir, yani mürdet olmuştur. Bir müslüman mürted olduğunda, diğer müslümana mirasçı olamaz. Kafirleri destekleyen ise İbni Ubey b. Selül idi. Bu ayetin hükmü kıyamete kadar bakidir ve kafirlere dostluğu kesen kesin bir hükümdür."¹¹

İbn Hazm ise kendi isteğiyle müslümanlardan ayrılan ve daru'l harbe geçen kimsenin ya da müslümanlara karşı kafirleri destekleyen fakat İslam diyarından ayrılmayan kimsenin mürted olup olmadığı meselesi hakkında şöyle demiştir:

"Her kim kendi isteğiyle daru'l harbe geçer ve müslümanlara karşı savaşırsa işte o kimse bu fiiliyle mürted olmuştur. Bu kimse mürtedin hükmünü tamamıyla hak etmiştir. Bu durumda öldürülme imkanı olduğu anda hemen öldürülür. Ayrıca bu kimsenin malı helal olmuş, nikahı bozulmuştur. Bununla birlikte bu kimse mürtedlerle ilgili diğer hükümleri de hak etmiştir. Çünkü Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem asla hiç bir müslümandan beri olmamıştır..."

Sözlerinin devamında şöyle dedi:

"....Müslüman toprağına geçme imkanı olduğu halde müslümanlara karşı kafirlere hizmetle veya yazıyla yardımcı olursa, velev ki dar'ul harpte ikamet sebebi dünya metanı kazanmak olsun, yine de kafir olur. Böyle bir durumda o kimse, kafirlere nisbetle

¹⁰ Ed-Düeru's-Seniye c: 8 s: 326

¹¹ Kurtubi Tefsiri c: 6 s: 217

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

zımmi gibidir. Küfürden de uzak değildir. Zira bir özre sahip olduğunu görmüyoruz. Allah-u Teâlâ bu durumdan bizi korusun."¹²

Alimlerin bu minvaldeki sözleri buraya sığmayacak kadar çoktur. Her kim, kafirlerin bizzat ordusuna ve safına katılmak, onlara küfürlerinde yardımcı olmak, zahiren onlara muvafakat etmek gibi küfürden başka bir şeye yorumlanmayacak şekillerde kafirlere yardım ederse bu, alimlerin icmasıyla küfürdür. Ancak, Hatib'in olayında olduğu gibi İslama da küfre de yorumlanabilecek bir yardım çeşidiyle yardım ettiğinde kişinin durumu sorgulanmadan hakkında hüküm verilmez. Hatib'in yaptığı şey kafirlere yardım değildir, gibi sözler boştur. Çünkü Müslümanların sırrını kafirlere vermekten öte bir yardım olmaz. Zaten bu, kafirlere yardım manasına gelmeseydi onu kınamak için ayet nazil olmaz ve alimler, onun yaptığı fiili haram olan muvalat (dostluk) olarak nitelemezdi. Yapılan bir işin haram olan muvalata mı yoksa küfür olan muvalata girdiğini tesbit etmenin ölçüsü, sözkonusu fiilin küfre razı olmaktan, kalbini küfre açmaktan başka bir manaya gelip gelmediğini ortaya koymaktır. Yapılan işin az bir ihtimalle de olsa müminden sadır olma ihtimali varsa o kişi niyeti ortaya çıkarılmadan tekfir edilmez, böyle bir ihtimal yoksa o amel küfürdür.

Bu hususta Razi, Ali İmran: 28 ayetinin tefsirinde şöyle demektedir:

"Buna göre eğer, "Allah Teala **'Kim bunu (kafirlerle dostluğu) yaparsa Allah ile onun ilişkisi kesilir'** buyurmuştur. Bu, kafirlerin sıfatıdır?" denilirse, biz deriz ki: Bunun manası, "ona, Allah'ın velayetinden (dostluğundan) hiçbir payı yoktur" şeklindedir. Bu ise, kafirleri dost edinmenin haram kılınması hususunda küfrü gerektirmez.

Bil ki Allahu Teala, bu manada olmak üzere, birçok ayet indirmiştir. Mesela, **"Ey iman edenler, kendi (din kardeş) lerinizden başkasını sırdaş edinmeyin.(ALİ-İMRAN 118)"** ; **"Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir kavmin, Allah'a ve Rasûlüne muhalefet eden kimselerle dost olmalarını göremezsin.(MÜCADELE 22)"**; **"Ey iman edenler, ne Yahudileri, ne Hristiyanları kendinize dost edinmeyin.(MAİDE 51)"** ; **"Ey iman edenler, benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanları dost edinmeyin.(MÜMTEHİNE 1)"** ve **"Mümin erkekler de, mümin kadınlar da birbirlerinin dostlarıdır.(TEVBE 71)"** ayetleri gibi.

Bil ki müminin kafiri dost edinmesi birkaç şekilde olur:

1- Onun küfrüne razı olup, bundan dolayı onu dost edinmesi. Bu, mümin için yasaklanmıştır. Çünkü böyle yapan herkes, o kafiri dininde ve inkarında tasvip etmiş olur. Küfrü tasvip etme ve küfre razı olma küfürdür. Binaenaleyh o kişinin, bu vasfı ile mümin kalması imkansız olur. Eğer, "Allah Teala **'Kim bunu yaparsa, Allah ile onun ilişkisi kesilir' buyurmamış mıdır? Denilirse (şöyle deriz): Bu, küfrü gerektirmemektedir. Zira bu, bu ayetin hükmüne dahil değildir. Çünkü Allah Teala, (Hatib ra ile alakalı) **"Ey iman edenler,...(MÜMTEHİNE 1)"** buyurmuştur. Binaenaleyh bu hitabın, müminin ona rağmen mümin kalabildiği bir şey hususunda olması gerekir" denilir.**

¹² El-Muhalla c: 12 s: 126

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

2- Dünyevi meselelerde zahiren kafirlerle güzel ilişkilerde bulunmak... Bu, mümine yasak kılınmamıştır.

3- Bu, ilk iki şekil arasında orta bir haldir. Yani kafirleri dost edinmek, ister akrabalık sebebi ile, isterse de onun dininin batıl olduğuna inandığı halde ona duyulacak bir sevgi sebebi ile olsun kafire meyletmek, destek olmak ve yardımcı olmak şeklinde olur ise bu, küfrü gerektirmez. Fakat bu da mümine yasaktır. Çünkü kafir ile bu manada dostluk kurmak, bazan mümini onun yolunu güzel bulmaya ve onun dininden hoşlanmaya sevk eder. Bu da zamanla o mümini İslam'dan çıkarır. İşte bundan dolayı Cenab-ı Allah müminleri tehdit ederek **“Kim bunu yaparsa, Allah ile onun ilişkisi kesilir”** demiştir.¹³

Yeri gelmişken şunu da belirtelim ki küfre rıza küfürdür, kaidesi cahillerin zannettiği gibi sadece küfrü itikad edinmekten ibaret değildir. Zaten küfrü itikad ve din edinmenin küfür olduğu açıktır, bunu zikretmeye gerek yoktur. Alimlerin zikrettiği bu kaide velev ki küfrü din edinmese bile küfre buğzetsen, kafirlere düşmanlığı batınen veya zahiren terk etmiş olan herkes için geçerlidir. Burası iyice anlaşılmalı ki alimlerin, kafirlere yardım eden ancak onların dinine rıza gösterirse kafir olur gibi sözlerini, bir kişi kafirlerin dinine girmedikten sonra onların ordularına dahil olup İslama savaş açsa bile kafir olmaz, şeklinde anlayın Muasır Mürcie'nin tuzağına düşülmesin!

“Müslümanlara karşı kafirlere yardım etmenin hükmü” meselesi çok dakik ve hassas bir mesele olup günümüzde bu mevzuda ifrat ve tefrit arasında vasat görüş beyan eden çok az kimse vardır. Kafirlerin safında savaşan, sayılarını arttıran, istihbarat servislerinde çalışan veya onlara dışarıdan canıyla malıyla destek olarak tağutların güçlenmesi için mücadele eden kimselerin durumuyla; Müslümanların safında yer alıp İslamın güçlenmesi için mücadele ettiği halde kendince bazı endişelerle kafirlere bilgi sızdıran kişinin durumu farklıdır. Bu, Müslümanlara karşı kafirlere yardım etmenin bir türü olsa da küfür olmaz, haram olur. Günümüzde bazıları birinci şekilde bahsedilen, kafirlerin safına geçmiş, onlardan gözüken kimseleri dahi tekfir etmezken bazıları da alimlerin haram olarak nitelediği casusluk gibi fiilleri yapanları dahi tekfir etmektedir. Bu mesele tafsilatlı bir konu olup, ayrı bir risalede ele alınması icab eder. Fakat herhalükarda kafirlere yardım etmenin küfür olan veya haram olan çeşitlerini ayırd etme hususunda hükmü bilmeme manasındaki bir cehaletin tesiri yoktur. Zira Allahu Teala kafirlere küfür olan tevelli yani yardım ve dostlukta bulunanları tekfir ederken hiçbir ayırım yapmamış ve bilakis “Sizden her kim onları veli edinirse o da onlardandır” (Maide: 51) buyurmuştur. Vallahu a'lem.

Kudame bin Mazun kıssasının şirkte cehaletin özür oluşuna delil getirilmesi

Yazar ardından bu iddiasına ikinci delil olarak Kudame bin Mazun olayını zikretmektedir:

“Mesela; Kudame b. Mazun ve arkadaşları Maide Suresi'nin 93. ayet-i kerimesini “İman edip salih amel işleyenler, Allah'dan korktukları, imanlarında sebat ettikleri, salih amel işlemeye

¹³ Razi tefsiri, Cilt:6, Sayfa:248-250

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

devam ettikleri, sonra Allah'dan sakındıkları, imanlarından ayrılmadıkları, yine Allah'dan korktukları ve iyilikte buldukları müddetçe, yediklerinden dolayı kendilerine bir günah yoktur!" yanlış tevil ettiler, içki içtiler ve "içki helaldir", dediler. Bunlar Şam'daydılar. Hz. Ömer (r.a.) bunları istetti. Bu arada Hz. Ömer (r.a.) Müslümanlarla istişare etti ve onlar: „Ey Emîr'ul Mü'minîn! Bunlar Allah (c.c.)'ya karşı yalan söyleyip, Allah (c.c.)'nun izin vermediği mevzularda dinlerinde yeni hüküm çıkarttılar. Bunların boyunlarını vur!" dediler. Hz. Ali (r.a.) da susuyordu. Hz. Ömer (r.a.): „Ey Ebu'l-Hasen (Ali) sen bunlar hakkında ne dersin?" dedi. Hz. Ali (r.a.): „Onları tevbeye çağır! Eğer tevbe ederlerse o zaman sadece içki içtiklerinden dolayı seksen sopa vurursun, yok eğer tevbe etmezlerse o zaman da boyunlarını vurursun, işte o zaman bunlar Allah (c.c.)'ya karşı yalan söyleyip, Allah (c.c.)'nun izin vermediği mevzularda dinlerinde yeni hüküm çıkartmış olurlar!" dedi. Hz. Ömer (r.a.) onları tevbeye davet etti, onlar da tevbe ettiler ve onlara seksen sopa vurdu. (Müsned, Ahmed b. Hanbel, 3/132/1126)" (sf 20-21)

Bu konu hakkında Şeyhulislam İbn Teymiyye şöyle demektedir:

“Farz olan dört emre (namaz, oruç, hacc, zekat) gelince; eğer kişiye hüccetin ulaşmasından sonra bunların herhangi birisinin farz olduğunu inkâr edecek olursa, böyle bir kimse kâfir olur. Yine haram kılındığı tevatür yoluyla sabit zahîr haramlardan herhangi bir şeyin haram olduğunu -zulüm, yalan, içki ve buna benzer şeylerin haram olduğunu, inkâr eden kimsenin durumu da böyledir. (böyle bir kimse kâfir olur.)

Mesela İslama yeni girmiş, uzak bir çölde yetişmiş ve orada İslâmın şer'i hükümlerinin kendisine ulaşmadığı bir yerde bulunan, benzeri durumda olan veya bu konuda Hz. Ömer'in tevbe etmelerini istediği kimselerin durumu gibi yanlışlık yaparak iman edip salih amel işleyen kimselerin içkinin haram oluşundan müstesna olduklarını sandığı için ve bunlara benzer olup kendilerine karşı hüccetin kaim olmadığı kimselerin tevbe etmeleri istenir ve onlara karşı delil ikame edilir. Eğer ısrar ederlerse, o zaman kâfir olurlar. Bundan önce kâfir olduklarına hüküm verilmez. Nitekim ashab-ı kiram Kudâme b. Maz'un ve arkadaşlarının ayeti yorumlamakta yanlışlık yapmaları üzerine kafir olduklarına dair hüküm vermemişlerdir.”¹⁴

Dikkat edilirse, İbn Teymiyye cehalet ve tevilin mazeret oluşunu haram ve farzlar hakkında zikretmektedir. Tevhide gelince, bu hususta cehaletin asla özür olmayacağını Muhammed b. Nasır el-Mervezi'den naklen şöyle izah etmektedir:

"Allah'a dair ilim, iman; O'nun hakkındaki cehalet ise küfür demektir.

Bunun gibi farzlara dair bilgi, imandır; ancak bunlar hakkında farz kılınışlarından önceki cehalet ise küfür demek değildir.

¹⁴ Mecmuu'l-Fetâvâ, 7/609-610

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

Çünkü Resulullah'ın (s.a.v) ashabı, Allah, elçisini onlara ilk gönderdiği sırada Allah'a imanlarını ikrar ettiler ve lakin bunun akabinde kendilerine farz kılınan hususları bilemediler. Buna rağmen gelecek olan farzlara dair bu cehaletleri, küfür olmadı. Akabinde Allah (c.c) onlara farzları indirdi. İşte bu farzları ikrar etmeleri ve onları yerine getirmeleri iman oldu. Mamafih onu inkâr eden ise Allah'ın haberini yalanladığı için, kâfir oldu. Şayet Allah'tan bir haber gelmemiş olsaydı sırf buna dair cehaleti sebebiyle hiç kimse kâfir olmazdı. Bu bağlamda haberin gelişinden sonra Müslümanlardan bunu duymayan olursa bu cehaleti sebebiyle gene kâfir olmamaktadır. **Ne var ki Allah'a dair bilgisizlik (cehalet) her halükarda küfürdür. Bu, ister haberin gelişinden önce olsun ister sonra.** (Feteva, 7/325. *Külliyat, 7/264)

Mervezi (v.294), bu sözleri ilim ehlerinden nakletmiştir.¹⁵

Tağuta askerlik meselesi bizzat tevhidin ilk rüknü olan tağutu reddetme farzıyla çeliştiğine göre alimlerin bir kısmı tarafından haramlar hususundaki cehalete delil olarak zikredilen Kudame kıssasını tağutu reddetme konusunda cehaletin mazeret olacağına delil getirmek, fasid bir delillendirmedir.¹⁶ Kaldı ki İbn Teymiye haramlar ve farzlarla alakalı hüccet kendisine açıklandığı halde inkarda ısrar ederse kafir olacağını beyan etmektedir. Dikkat edilirse bu şahıslara yapılan hüccet ikamesi haram ve helal kılma yetkisinin Allaha ait olduğu hususunda değildir. Bunu bilmeyen kişi zaten müslüman olamaz. Bu kişilere yapılan hüccet ikamesi sözkonusu haramla (içki vb) alakalıdır. Bundan dolayı Kudame hadisi Allahtan başkasına hüküm koyma hakkı tanıyan bir kimsenin cehaletinden dolayı mazur olacağını göstermez. Zira bu, bizzat Allahın zatı hakkındaki bir cehalettir.

Adiyy bin Hatem kıssasının büyük şirkte cehaletin özür olduğu iddiasına delil getirilmesi

Sözkonusu yazar Kudame bin Mazun olayını bu şekilde minvalinden saptırdıktan sonra aynı batıl usulu delillendirmeye devam ediyor:

“Aynı şekilde Adiy b. Hatim'in kıssası. Adiy b. Hatim şöyle diyor: “Rasulullah (s.a.v.)'in yanına geldiğimde boynumda altından bir haç vardı, Rasulullah (s.a.v.): “Boynundaki putu at!” dedi.

¹⁵ Mervezi, Tazim'u Kadr'is Salat, 2/517

¹⁶ Yeri gelmişken şunu da belirtelim ki haramlar ve farzlar hakkında cehaletin özür oluşu da mutlak manada değildir. Eğer sözkonusu hükümler hakkında –günümüzde olduğu gibi- ilim yayılmışsa artık cehalet ve tevil mazeret olmaz. Ebu Davud şarihi Hattabi, şöyle diyor: “Alimlerden bazıları, Ebubekir (ra) döneminde zekat vermeyenlerin, yeni müslüman olmaları vb sebeplerle mazur olduklarını söylemişlerdir. **Tevil yoluyla içki içmeyi mübah addeden sahabeleri mazur gören bazı alimlerin kavli de bunun gibidir.** Ancak günümüzde artık İslam dini yayılmış, zekatın farz olduğuna dair ilim yaygınlaşmış, o kadar ki avam havas herkes bunu öğrenmiş ve bu hususta alim cahil herkes müşterek olmuştur. Dolayısıyla bu hususta artık inkara yol açacak bir teville tevilde bulunan hiç kimse mazur sayılmaz. Din işleri hakkında ümmetin icma ettiği bütün meselelerde de durum böyledir. Mesela Beş vakit namaz, ramazan orucu, cenabetten gusletmek; zinanın, içkinin, yakın akrabalarla evlenmenin haram oluşu gibi ilmi yaygın olan hükümlerde İslama yeni girmiş olup henüz dinin sınırlarını öğrenememiş kişiler haricinde (cehalet mazeret olmaz). Böyle kimseler ise bu hususlardan cehaletle bir şey inkar etseler tıpkı yukarda bahsedilen (zekat vermeyen) kavim gibi İslam üzere kalmaya devam eder. (Mealim'us Sunen, 2/9, Zekat babından kısmen tasarrufla nakledilmiştir.)

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

Attım!,Rasulullah (s.a.v.)'in yanındayken o: "Onlar, Allah'dan başka bilginlerini ve rahiplerini de kendilerine Rabb edindiler, Meryem oğlu Mesih'i de! (Tevbe, 31) ayetini okuduğunda ben: "Biz onlara ibadet etmiyorduk ki!" dedim. Rasulullah (s.a.v.): "Onlar Allah (c.c.)'nun helal dediğini haram kılıyordu da siz de onu haram kabul etmiyor muydunuz, Allah (c.c.)'nun haram kıldığını helal kılıyorlardı da, siz de onu helal olarak kabul etmiyor muydunuz?" dedi. Ben de: Evet! dedim. O da: İşte bu ibadet etmenizdir! buyurdu."

Adiy b. Hatim önceden hıristiyan idi, sonra Müslüman oldu. Ama tevhidi kabul ettiği ilk günlerde tevhide dahil olan her şeyi bilmekten aciz idi. Rasulullah (s.a.v.) ile karşılaştığı o anda kişiyi İslam dininden çıkartan iki şirke girmiş idi. Biri boynundaki haç. Ki, bu büyük şirkdir. Onun için Rasulullah (s.a.v.): „Boynundaki putu at!“ demiştir. Ama bununla beraber Rasulullah (s.a.v.) ona: „Sen kâfir oldun!“ veya: „Sen İslam dininden döndün, mürted oldun!“ dememiştir. Ona tekrar: „Kelime-i Şehadet getir!“ de dememiştir. İkinci olarak da Allah'dan başka bilginlere, rahiplere itaatın ve helal-haram mevzusunda Allah (c.c.)'dan başka onlara muhakeme olunmanın onlara ibadet ve Allah'a şirk koşma olduğunu da bilmiyordu."

Yazarın ifadeleri burada bitti. Onun büyük şirkte cehalet mazerettir, iddiasına dayanak olarak zikrettiği Adiy bin Hatem kıssası aslında büyük şirkte cehaletin mazeret olmadığının en büyük delillerinden birisidir. Zira bu kıssadan anlaşıldığına göre kitap ehli, haham ve papazlara gösterdikleri mutlak itaatın şirk olduğunu bilmiyorlardı fakat bu cehaletleri onların kafir ve müşrik olarak vasfedilmelerine engel olmadı. Bu hususta Şeyh Ebu Batin şöyle demektedir:

"Hristiyan olduğu dönemde Allahu teala'nın "**Onlar, hahamlarını ve papazlarını Allahın haricinde rabbler edindiler**" (Tevbe: 31) ayetini işiten Adiy bin Hatem Allah rasulu (sav)'e "biz onlara ibadet etmiyorduk ki" deyince Nebi (sav) ona şöyle dedi: "Onlar Allah'ın helal kıldığını haram kıldığı zaman siz de haram kılıyordunuz, keza onlar Allah'ın haram kıldığını helal saydığı zaman siz de helal sayıyordunuz, öyle değil mi?" Adiy "Evet" deyince Nebi (sav) "İşte bu, onlara ibadet etmektir" buyurdu.¹⁷

Adiy (ra) onlara belirtilen hususlarda itaat etmelerinin onlara ibadet etmeleri manasına geldiğini düşünmemiştir. Allah rasulu (sav) ise her ne kadar onlar, yaptıkları şeyin (alim ve rahiplerine) ibadet etmek olduğuna inanmasalar dahi yaptıkları işin onlara ibadet etmek olduğunu haber verdi.

İşte kabirlere tapanların hali de böyledir. Onlardan her kim kabirde yatanlara dua eder, onlardan ihtiyaçlarını karşılamalarını ve sıkıntılarını gidermelerini ister ve de onlara adaklar adayarak, kurbanlar keserek yaklaştırmaya çalışırsa işte bu, onların kabirdekilere yaptıkları bir ibadettir. Onu ibadet olarak isimlendirmeseler de, bunun ibadet olduğuna itikad etmeseler de durum böyledir."¹⁸

¹⁷ Tirmizi 3094 ve diğerleri.

¹⁸ El-İntisar, sf 34

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

Aynı eserin sf 43 ve devamında kabircileri cehaletten dolayı tekfir etmeyenleri kınama sadedinde şöyle diyor:

"Alimler, Yahudi ve Hristiyanları tekfir etmeyen veya onların küfürlerinde şüphe edenlerin kafir olduklarında icma etmişlerdir. Halbuki biz onların bir çoğunun cahil olduğunu kesin olarak bilmekteyiz."

Yani kısacası Adıyy bin Hatem kıssası, yazarın lehine değil aleyhine delildir. Ayrıca bu hadisleri şirk hususunda cehaletin özür olduğuna delil getiren yazara sorulacak birkaç soru daha vardır:

1- Bu kitabı kaleme alan kişi veya kişilerin hadisleri şerh edip, onlardan hüküm çıkartacak ilmi seviyeleri var mıdır? Bu kişiler içtihad ehliyetine ulaşmış mıdır? Zira bilindiği gibi nasslardan yani ayet ve hadislerden doğrudan doğruya hüküm istinbat etmek ancak müçtehid seviyesine ulaşmış kişilerin işidir. Müçtehidin sahip olması gereken vasıflar ise usul kitaplarında anlatılmıştır. Özetlemek gerekirse delillerden, başka bir alime müracaat etmeden doğrudan hüküm çıkartacak kimsenin Arapçaya ve usul ilimlerine ve de İslam fıkhına, bilhassa da ahkamla alakalı ayet ve hadislerin tefsirine vakıf birisi olması gerekir.

2- Eğer yazar kendisini hadis şarihi, müfessir, fakih, müçtehid vb konumlarda addediyorsa şunu bilmesi lazım ki İslam ümmeti asla dalalet üzere birleşmeyecektir. O halde yazarın bu görüşünün yani teşrinin Allaha ait oluşu gibi tevhidin açık meselelerinde dahi cehalet mazeret olabilir fikrinin 1400 yıllık İslam ümmetinde bir selefi, öncüsü var mıdır? Bugüne kadar hiçbir alim bu zikrettiği nasslardan cehalet mazerettir neticesini çıkartmış mıdır?

Eğer yazarın veya yazarların bu sorulara verecek cevapları yoksa o halde küfür ve şirk işleyen birisinin dinden çıkacağı ve ebedi cehenneme gireceği şeklinde en cahil insanın dahi bildiği İslamın açık hükümlerine istisna getirmekten derhal vazgeçip bu ve benzeri küfür itikadlarından vazgeçmeleri gerekmektedir. Üstelik delil getirme makamında olan birisi için dahi bu şekilde bir istidlal yöntemi yanlıştır. Çünkü delilin medlule yani delil getirilen şeye tamamen mutabık olması gerekir yani ikisinin de aynı konuda olması icab eder. Eğer Adıyy bin Hatem'in olayından İslama yeni giren birisi, Allahtan başkasının hüküm koyabileceğine itikad ettiği halde veya putlara tazim ettiği halde cehaletinden dolayı tekfir edilmez hükmü çıkartılacaksa bir kere Adıyy bin Hatem'in sözkonusu amelleri yaptığı dönemde İslama girmiş olduğu ve de küfür izhar etmesine rağmen Allah Rasulu'nun onu tekfir etmediğine dair nakiller açıkça ortaya konmalıdır. Üstelik Adıyy bin Hatem'in "bizler ona ibadet etmiyorduk" sözü tek başına onun haram ve helal kılma yetkisi vermenin şirk olduğunu bilmediği manasına gelmez. Buradaki kasıd, daha çok bilinen manada ibadet etmiyorduk, yani onlara namaz kılmıyorduk manasındadır. Hatta bu manada ibadet etmediklerini Allah rasulu (sav) dahi tasdik etmiştir. İbnu Cerir et-Taberi, ilgili ayetin tefsirinde hadisin farklı rivayetlerini bir araya getirmiştir.

Taberi tefsirindeki 16631 no'lu rivayete göre Allah Rasulu (sav) şöyle buyurmuştur:

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

أما إنهم لم يكونوا يعبدونهم، ولكن كانوا يحلون لهم فيحلون

“Şüphesiz, onlar haham ve rahiplerine ibadet etmiyorlardı fakat onlar bir şeyi onlara helal kıldığı zaman onlar da helal kılıyorlardı”

16633 no’lu rivayette ise Adıyy bin Hatem (ra) Tevbe: 31 ayeti okunduğunda şöyle demiştir:

قلت: يا رسول الله، إما إنهم لم يكونوا يصلون لهم! قال: صدقت، ولكن كانوا يحلون لهم ما حرم الله فيستحلونه، ويجرمون ما أحل الله لهم فيحرمونه

Dedim ki : Ey Allahın rasulu! Onlar, alim ve rahiplerine namaz kılmıyorlardı ki!

Bunun üzerine Allah Rasulu (sav) şu cevabı vermiştir: “Doğru söyledin! Fakat onlar Allahın haram kıldığı şeyleri onlara helal kıldığında onlar da onu helal kılıyorlardı; Allahın onlara helal kıldığı şeyleri haram kıldıklarında onlar da onu haram kılıyorlardı.”

Buna benzer rivayetler Huzeife, İbn Abbas ve seleften bir cemaatten nakledilmiştir. Dileyenler Taberi tefsirinden ilgili yere bakabilir.¹⁹ Makam, icmal makamı olduğu için tafsilata girmiyoruz. Görülüyor ki Adıyy bin Hatem’in “onlar ibadet etmiyordu” sözünden ibadetin manasını bilmediği çıkmaz. Velew ki böyle bir ihtimal olsa bile ihtimale dayalı bir hüküm verilemez. Yazarın da kabul ettiği gibi Usûlu Fıkıh’ta şöyle bir kaide vardır: “Ortada ihtimal bulunursa, o zaman onunla delil getirmek bâtil olur!” (sf 60) Kaldı ki insanın bizzat yaratılış gayesi olan ibadet ve itaatte şirk koşan birisi müslümansa, o zaman yeryüzünde kafir kimdir? Haç meselesinde de aynı şekilde bütün ihtimaller ortadan kalktıktan sonra hüküm verilebilir.

Zatu Envat hadisesi

Adıyy bin Hatem kıssasından sonra yazar cehaletin mazeret olduğu iddiasına Zat’ul Envat olayını delil getirmektedir:

Ebu Vakid el-Leysi (r.a.)’den şöyle dediği rivayet edilmiştir:

“Rasulullah (s.a.v.) ile beraber Huneyn’e gidiyorduk. O dönemde biz küfürden yeni kurtulmuştuk. Müşriklerin bir ağaçları vardı. Onu tavaf ediyorlar, üzerine silahlarını asıyorlardı. Bu ağaca “Zatu Envat” diyorlardı. Biz bunlardan birinin yanından geçerken: ‘Ey Allah’ın Rasulü! Onları gibi bize de bir Zatu Envat yap!’ dedik. Rasulullah (s.a.v.): ‘Allahu Ekber! Sizin bu söylediğiniz şey İsrailoğulları’nın Musa’ya: ‘Onların ilahları gibi bizim için de bir ilah yap!’ (A’raf, 138) sözü gibidir. Siz, sizden öncekilerin yolunu aynen takip edeceksiniz!’ demiştir.” (Müsned, Ahmed b. Hanbel, 36/225/21897)

Sahabelerin bu teklifleri bir küfürdür. Ancak Rasulullah (s.a.v.) onları muayyen olarak tekfir etmemiştir. Onları İslam’a yeni girmiş olmalarından dolayı mazur saymış ve bir daha bu sözleri söylemekten onları alıkoymuştur.” (sf 23)

¹⁹Taberi tefsiri, Tevbe: 31. ayet

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

Daha önce getirdiği delillerle alakalı söylediklerimizi tekrar ediyor ve diyoruz ki: Yazar hangi ilimle bu hadisten hüküm çıkarmaya cüret etmiştir ve de Zat'ul Envat olayından Allah'tan başka ilahlar edinen veya buna teşebbüs eden birisinin İslama yeni girmiş olduğu takdirde mazeretli sayılıp müslüman kalabileceği neticesini ondan önce hangi muteber alim çıkarmıştır? Bizler, tam aksine alimlerin Zatu Envat hadisesini İslamdan çıkartmayan küçük şirk ve de kafirlere benzemenin (teşebbühün) haram olan sınıfı içersinde gördüğünü tesbit ediyoruz. Hiçbir alim, sahabelerin teklifinin dinden çıkartan büyük küfür olduğunu söylememiştir.

Misal olarak Şatibi Zatu envatla alakalı şu açıklamayı yapıyor:

"Şüphesiz zatı envat edinmek, Allah'tan başka ilahlar edinmeğe benzer. Fakat bu bizzat edinmek demek değildir. Bu nedenle açıklanana itibar etmek gerekmez. Ta benzeri bir şey, her yönüyle onu göstermedikçe. Vallahu alem."²⁰

İbn Kayyim ise şöyle diyor:

"Şimdi, insaf ve iz'anla düşünüp hakkıyla anlamaya ve uyanmaya çalışalım! Sırf silahlarını tercihan asmak ve etrafında toplanmak üzere, bir askı ağacı gösterivermesini Hz. Peygamber'den istemiş olmak; böyle Allah'la beraber tapılacak bir ilah gösterilmesi teklifine benzemiş olur ve bunun buna benzediğini beyân buyuran da bizzat Hz. Peygamber olursa; bundan kat kat daha feci olan şeylerin durumu ne olur? Varın insafla siz karar veriniz!

Halbuki ashâb, kendilerine gösterilecek olan askı ağacına, sâdece tercihan ve teberraen silahlarını asacak ve etrafında toplanıp istirahat edeceklerdi. Fakat, "Onların askı ağacı gibi bir askı ağacı diye düşünülmüş olması, meselenin mâhiyetini ne kadar değiştirmiş oluyor. **Yanî ashâbın teklifi, sırf tercihan silahlarını asmak içindi. Asla o ağaca tapmaları, o ağacın yanında dilekte bulunmaları söz konusu değildi.** Şimdi insaf edelim, sırf dilekte bulunmak üzere "Dilek Ağacı", "Ağaç Ana" tâyîn edenler, sırf dilekte bulunmak veya tercihan dua ve niyazlarını oralarda yapmak üzere kabirleri ziyâretgâh edinenler, "kabirleri mâbed haline getirenler" ne durumda kalmış ve kimlere benzemiş olurlar? Mahzur ve mefsedetleri bu kadar çok olan kabir fitnesi yanında, ağaç fitnesinin ne kadar küçüldüğünü göz önüne alacak olursanız, insaflı olmaya ve daha sıhhatli bir hüküm vermeye yaklaşmış olursunuz. Allah, cümlemize ve "ben müslümanım!" diyen bütün ehl-i îmana insaf ve tevfiik nasîb buyursun, âmin!"²¹

İbn Teymiye ise hadisin yorumunda şöyle demektedir:

"Görüldüğü gibi Peygamber (s.a.v) sahabilerin, gölgesine sığınıp silahlarını asacakları basit bir ağaç edinme konusunda müşriklere benzemeye kalkışmalarına karşı çıkıyor. Şu halde Müslümanlar'ın daha önemli konularda müşriklere benzemelerine yahut doğrudan doğruya şirke özenmelerine nasıl göz yumulabilir?"²²

²⁰ Şatibi, İtisam, 2/245-246

²¹ İbn Kayyim el-Cevziyye, Şeytanın Tuzakları, Uysal Kitabevi, 1/516-517 Mütercim İbn Kayyim'in ifadelerini Türkçeye belli bir usulpla çevirmiştir. Orjinali için bkz: İğaset'ul Lehfan min Mesayid'iş Şeytan, 1/205, Mektebet'ul Mearif, Riyad, 1408 (1988)

²² İbn Teymiyye, Sırat-ı Müstakim, 314-315

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

Şatıbi, İbn Kayyim ve İbn Teymiye'nin sözlerinden açıkça anlaşılmaktadır ki sahabenin bu istekleri doğrudan büyük şirk olan ağacı ilah edinme ve ona ibadet etme isteği değildir. Fakat bütünüyle bir benzerlik olmasa da bazı yönlerden şirke benzediği ve şirki çağrıştırdığı için Allah rasulu (sav) onları kınamıştır. Nitekim Tirmizi'nin hadisi "Sizden öncekilerin yolunu adım adım takip edeceksiniz" başlığı altında vermesi de hadisin selef nezdinde daha çok kafirlere benzeme ile alakalı anlaşıldığını gösterir.²³

Sahabenin bu isteğinin küçük şirk olduğunu alimler açıkça belirtmişlerdir. Mesela Şeyh Muhammed b. Abdulvehhab, kim bir ağaç ya da taş vesair ile teberrük ederse bahsinde hadisi verdikten sonra şöyle demektedir: Bunda bir takım meseleler vardır:

Onbirinci mesele: Şüphesiz şirkin büyük olanı olduğu gibi ve küçük olanı da vardır. Çünkü onlar bununla irtidat etmemişlerdi. (Kitab'u Tevhid, Bab'u Men Teberreke bi Secerin ev Hacerin ve Nahveha)

Muaz (ra)'ın Allah rasulüne secde etmesinin dinin aslında cehaletin özür olduğuna delil getirilmesi

Yazarın şirk ve küfürde cehaletin mazeret olduğuna dair getirdiği son delil (!) Muaz (ra)'ın Allah rasulüne secde etmesi olayıdır. Bu hususta kitabın yazarı şöyle demektedir:

"Muaz b. Cebel Yemen'den geldi ve Peygamber Efendimiz'e secde etti. Rasulullah (s.a.v.) ona: „Ey Muaz! Bu nedir?“ dediğinde, o da: „Ben Yemen'e gittiğimde (bazı rivayetlerde Şam'a gittiğimde) yahudilerin âlimlerine ve hıristiyanların da rahip ve patriklerine secde ettiklerini gördüm. Ben de: 'Bu nedir?' dediğimde, onlar: "Bu peygamberleri selamlamadır dediler." Rasulullah (s.a.v.): Onlar peygamberlerine yalan söylemişlerdir!' dedi." Sünen-i İbn-i Mace, 5/449/1843)

Evvela, yazarın bu hadisi cehaletten dolayı küfür işleyenin tekfir edilemeyeceği şeklindeki batıl davasına delil getirebilmesi için Muaz (ra)'ın Allah rasulüne (haşa) ibadet kasdıyla secde ettiğine dair bir karine olması gerekir. (Muaz' ı da Allah rasulünü de böyle bir şeyden tenzih ederiz.) Zira secde, ibadet secdesi ve selam secdesi olmak üzere iki türdür. İbadet secdesini Allahtan başkasına yapmak küfürdür, selam secdesi ise önceki şeriatlarda caizdi, bizim şeriatımızda ise haramdır; küfür değildir. Eğer yazarın bu ayırmadan haberi yoksa nerede kaldı ilim talebesi olmak, kitap yazmak! Yazar, hadisleri kendisi şerh etmeye teşebbüs edeceği yerde alimlerin bu ve benzeri hadisler hakkında hangi açıklamaları yaptıklarına baksaydı böyle kötü bir duruma düşmezdi.

Şimdi alimlerin konuyla alakalı sözlerini nakletmek istiyoruz:

İmam Şevkani şöyle demektedir:

"Bu Allah'tan başkasına secde etmektir sözüne" gelince, Allah'tan başkasına secde edenin bu secdesinin secde ettiği kimsenin rabliğini kabullenip bu kasıtle secde ettiğinin belirlenmesi gerekir. Eğer bu amaçla yapılmış ise Allah (*Subhanehu ve Tealâ*)'ya şirk koşmuş ve O'nunla birlikte başka ilahlar edinmiş olur. Ancak bunu kastetmeksizin saygı ve tazim amacı taşıyorsa (aynen meliklerin yanına girenlerin tazim için yeri öpmesi gibi) işte bu küfür değildir."²⁴

²³ Tirmizi, Fiten no: 2180

²⁴ Seylu-l Cerrar, 4/580.

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

Allahu Teala mealen şöyle buyurmaktadır:

"Hani biz meleklere (ve cinlere) «Âdem'e secde edin» demiştik. İblis hariç hepsi secde ettiler. O yüz çevirdi ve büyüklük tasladı, böylece kâfirlerden oldu." (2 Bakara/34)

"Ana ve babasını tahtının üstüne çıkartıp oturttu ve hepsi onun için (ona kavuştukları için) secdeye kapandılar." (12 Yusuf/100)

Bu ayetlerde bahsedilen meleklerin Adem'e secdesi ve Yusuf'un ailesinin ona secde etmeleri, hepsi saygı ve selam anlamındaki bir secdedir. (Aleyhimusselam) Bu hususta İbn Kesir, şu açıklamaları yapmaktadır:

«Hepsi onun için secdeye kapandılar.» Ana - babası ve kardeşleri —ki on bir kişi idiler— onun için secde ettiler. «Dedi ki: Babacığım; işte bu, vaktiyle gördüğüm rü'yânın gerçekleşmesidir.» Hz. Yûsuf bu rü'yâyı babasına anlatmış ve şöyle demişti: «Babacığım, rü'yâmda on bir yıldızla güneşi ve ayı gördüm. Gördüm ki onlar bana secde etmektedirler.» (Yûsuf, 4). **Büyüklerine selâm verdikleri zaman ona secde etmeleri onların şeriatında caizdi. Bu, Hz. Âdem'den itibaren Hz. îsâ (a.s.) nın şeriatına gelinceye kadar caiz kalmakta devam etmiştir. Bu, bu ümmete haram kılınmış ve secde, sâdece Rabb Teâlâ'ya hâs kılınmıştır.** Katâde ve başkalarının sözlerinin içeriği budur. Bir hadîste rivayet edildiğine göre :

Bir keresinde Muâz Şam'dan döndüğünde Allah Rasûlü (s.a.) ne secde etti de Allah Rasûlü : Bu da nedir ey Muâz? diye sordu. Muâz : Ben Şam'a gittim ve onları papazlarına, patriklerine secde eder gördüm. Kendi kendime bunu sana yapmamızın güzel olacağını düşündüm, dedi. Hz. Peygamber (s.a.) şöyle buyurdu : Böyle yapmayınız. Şayet bir kimseye başka birine secde etmesini emretmiş olsaydım, kadına kocasına secde etmesini emrederdim. Muhammed'in nefsi elinde olan (Allah) a yemîn ederim ki bir kadın kocasının hakkını yerine getirmedikçe Rabbının hakkını yerine getirmiş olamaz. İstemediği halde kocası onu davet ederse bu daveti geri çeviremez (ve kocasının emrine) itaat eder. Başka bir hadîste rivayet edildiğine göre; Selmân, İslâm'a yeni girdiği sıralarda Medine sokaklarından birinde, Hz. Peygamber (s.a.) e rastlamış ve ona secde etmişti. Allah Rasûlü şöyle buyurdu : Ey Selmân, bana secde etme, ölmeyen, diri (Allah) a secde et.

Hız. Yûsuf'un kardeşlerinin, ona secde etmesinden maksad şudur : Onların şeriatlarında bu caiz idi. Bu sebeptir ki ona secde etmişlerdir. İşte o zaman Yûsuf şöyle demiştir : «Babacığım; işte bu, vaktiyle gördüğüm rü'yânın gerçekleşmesidir. Doğrusu Rabbim, onu gerçekleştirdi.»²⁵

Kurtubi (rahimehullah) ise aynı ayetin tefsirinde şöyle der:

«İkinci mesele: Said b. Cübeyr, Katade'den (rahimehumullah), O da Hasan'dan **"Ve secdeye kapandılar"** ayetiyle ilgili şöyle der: Bu secde değildir. Lakin onlarda bu bir adetti. Başları ile imada bulunuyorlardı, onların selamları böyleydi.

Sevri, Dahhak ve diğerleri (rahimehumullah) şöyle derler: Bizim aramızda bilinen secde ile aynıydı ve bu onların selamı idi. Şöyle de denmiştir: Rükû gibi eğilmedir, yere kapanma değildir. Onların selamları bu şekilde el ile ve eğilerek idi. **Allahu Teala tüm bunları bizim şeriatımızda neshetmiştir ve eğilme yerine söz ile selamı getirmiştir. Müfessirler bu**

²⁵ İbn Kesir Tefsiri, Yusuf: 100. Ayet.

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

secdenin hangi türü olursa olsun saygı secdesi olduğu, ibadet secdesi olmadığına icma etmişlerdir.”²⁶

Muaz’ın (radiyallahu anh) bu secdeyi selam için yaptığına delalet eden unsurlardan biriside, âlimlerin, bu işin Resulün asrına kadar mubah olduğunu ve bunu nesh edenin mezkur Muaz hadisi olduğunu belirtmeleridir.

Hafız Ebu Bekir el-Cessas el-Hanefi (rahimehullah) Ahkamu’l-Kuran adlı tefsirinde şunları söyler: “Bu durumun Yusuf’un (rahimehullah) zamanına kadar kaldığı gözükmetedir. Bu, aralarında saygıyı hak eden kimselere bir çeşit saygı ve tazim ifadesi idi. Bizim aramızda ise musafaha ve tokalaşma mesabesindedir. Veya el öpme mesabesindedir. El öpülmesinin mubahlığıyla ilgili olarak Nebi’den (sallallahu aleyhi ve sellem) hadisler rivayet olunmuştur. Kerih olduğu da rivayet olunmuştur. **Ancak saygı ve selam şeklinde Allahu teala’dan başkasına yapılan secde Aişe, Cabir b. Abdullah ve Enes’in (radiyallahu anhum) rivayet ettikleri şu hadis ile neshedilmiştir. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur: “Hiçbir beşerin başka bir beşere secde etmesi caiz değildir. Eğer bir beşerin başka bir beşere secde etmesi mümkün olsaydı, üzerindeki hakkından dolayı, kadının kocasına secde etmesini emrederdim.”²⁷**

Cessas’ın (rahimehullah): “Aişe, Cabir b. Abdullah ve Enes’in (radiyallahu anhum) rivayet ettikleri şu hadis ile neshedilmiştir” sözleri, mubah olan selam secdesini nesh edenin –lafızları farklı olsa da- Muaz hadisi olduğuna delalet etmektedir. Bu da Muaz’ın Nebi’ye (sallallahu aleyhi ve sellem) secde edene ve Nebi’ninde (sallallahu aleyhi ve sellem) Onu bundan nehyettiği vakte kadar bu fiilin mubah olduğuna delalet etmektedir.

Muaz’ın secdesinin selam anlamında olduğunun en büyük delili Nebi’nin (s.a.v) hadisin sonundaki şu sözüdür.

"Ben birinin birine secde etmesini emretseydim hanımın kocasına secdesini emrederdim."

Bu dahi söz konusu secdenin selam ve ikram secdesi olduğunu göstermektedir. Yoksa bu, şu ayetle çelişirdi. Bundan Allah'a sığınırız.

Hiçbir insanın, Allah'ın kendisine Kitap, hikmet ve peygamberlik vermesinden sonra (kalkıp) insanlara: Allah'ı bırakıp bana kul olun! demesi mümkün değildir. Bilakis (şöyle demesi gerekir): Okutmakta ve öğretmekte olduğunuz Kitap uyarınca Rabbe hâlis kullar olunuz.

"Ve size 'Melekleri ve peygamberleri ilahlar edinin' diye de emretmez. Siz Müslüman olduktan sonra hiç size kâfirliği emreder mi?" (Al-i İmran 3/80)

Ayrıca burada Muaz bin Cebel gibi sahabenin fakihlerinden olan ve Yemen’e bizzat tevhide davet etmek için gönderilen bir zatı, tevhidi bilmemekle itham etmek vardır. Bu kadar

²⁶ Tefsiru’l-Kurtubi: (4/3493)

²⁷ Ahkamu’l-Kuran; Cessas: (1/37-38)

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

açıklama, bu hatalı istidlalin bozukluğunu (sonuç çıkarmanın yanlışlığını) ortaya koymak için kafidir. Vallahu mustean.

Cehalet konusuyla bu açıklamalarda başta İslam Hukukunda Cehalet adlı kitap olmak üzere konuyla alakalı çeşitli kitaplardan istifade edilmiştir. Bu risalede gayemiz iddialara muhtasar olarak cevap vermek olduğundan dolayı konuların çok fazla tafsilatına gidilmemiştir.

CASUSLUK VE DE KAFİRLERE DARBE VURMAK İÇİN ASKERE GİDİLEBİLİR İDDİASI

Kitabın müellifi 60-64. Sayfalar arasında askere casusluk bahanesiyle gitmeyi savunan kimseleri reddetme sadedinde birtakım deliller zikretmiştir. Bu delilleri uzatmamak için sadece işaret etmekle yetiniyoruz: Hendek savaşındaki Nuaym b. Mesud kıssası, Abdullah b. Uneys (r.a.)'ın Sufyan-ı Huzeli'yi öldürmesi, Muhammed b. Mesleme el-Ensârî (r.a.)'nın, yahudi tağutu Kâ'b b. Eşref'i öldürmesi ve de Feyruz ed-Deylemî'nin sahte peygamber Esved el-Ansî'yi hileyle öldürmesi.

Yazar bu kıssaları aktardıktan sonra şöyle demektedir:

“Bu şekilde kâfirlerin yanına gönderilenlerin hepsi Rasulullah (s.a.v.) tarafından daha büyük bir mesele için görevlendirilmiştir. Hiç birisi kendi kafasına göre gitmemiştir. Bugün kemalist T.C ordusuna böyle bir niyetle gitmek isteyen oldu da, gitmeyin mi dedik? Kemalistlere darbe vuracak bir plan yapıldı da, biz mi engelledik? Bugün, sırf dünyalık menfaatler için, eline çantasını alıp, hiç bir zorlama olmadan tatile gider gibi tağuta askerliğe gidenler acaba hangi amaçla ve kim tarafından görevlendirilerek gidiyorlar?! Bu şekilde tağuta asker olanların İslam'daki casusluk meselesini delil göstermesi ne kadar da yersiz ve gülünçtür. Hepimiz çok iyi biliyoruz ki, bugün tağuta askerliğe gidenler bir takım bürokrasi işleri biraz daha rahat olsun diye gidiyorlar. Bu kimseler Rabb'imizin ifadesiyle: „Dünya hayatını ahirete tercih edenlerdir.“(Nahl, 107)

Yazarın ifadeleri sona erdi. Öyle anlaşılıyor ki yazar, kendisini tevhide nisbet eden birçok kişi ve kuruluşun da iddia ettiği gibi, tağutun ordusuna çökertme amacıyla girilebileceğini savunmaktadır. Muhaliflere itiraz ettiği nokta ise şudur; “bu amel caizdir ancak siz askere bu amaçla değil sadece dünyevi maslahatlarınızı temin için gidiyorsunuz. Yoksa gerçekten İslam cemaatinden izin alarak, kafirlere darbe indirme amacıyla askere gidip işinizi bitirdikten sonra geri dönseniz bir itirazımız olmaz.” Yazarın savunduğu şey özetle böyledir. Eğer yanlış anladığımız bir yer varsa düzeltirler. Nitekim yazarın sık sık alıntı yaptığı “İslamda Askerliğin Hükümü” adlı kitapta da bu iddia dile getirilmekte ve hatta buna misal olarak Mısır tağutu Enver Sedat'a suikasd yapmak amacıyla Mısır ordusunda subay olarak görev yapan Halid el-İslambuli'nin durumunu göstermektedir. Bu nokta iman-küfür meselelerinde hakka yakın tesbitlerde bulunan birçok kişinin dahi ayağının kaymasına vesile olan ve şeytanın sağdan yanaşması olarak tabir edebileceğimiz bir şüphe. Birçok kişi dünyevi amaçlarla küfür ameli işlenmesini çok rahat reddederken, dini maslahatlar ileri sürerek küfür söz ve fiilleri işlemenin de aynı şekilde küfür olduğu hakikatini anlayamamaktadırlar. Bu ise İslami meselelere nasslar çerçevesinde değil de re'y ile yani şahsi görüşleri esas alarak akılcı bir şekilde yaşamaktan kaynaklanmaktadır.

Müslümanların maslahatı için tağuta askerlik gibi küfür amellerinin işlenebileceği şüphesi, İslam iddiası taşıyan birçok çevrede az veya çok mevcuttur. Hatta diyebiliriz ki bundan

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

kurtulabilen çok az kimse vardır. Kimisi İslamı hakim kılma iddiasıyla demokratik sisteme dahil olmayı, tağuti sistemlerde kadrolaşmayı caiz görürken güya onlara karşı imiş gibi görünen başka bir kesim de kafirlere zarar vermek amacıyla onların ordularına sızılabilceği, hatta onlardanmış gibi gözükmek amacı ile sair zamanlarda caiz olmayan çeşitli küfür söz ve fiillerini işlemenin caiz olduğunu iddia etmektedirler. Bütün bunlar, daha önce de çeşitli vesilelerle bahsetmiş olduğumuz “ikrah olmaksızın küfür işleyen kişi kafirdir” şeklindeki İslamın genel kaidesine zıddır. Allahu Teala mealen şöyle buyuruyor:

"Kalbi iman ile dopdolu iken (küfre) zorlanan müstesna olmak üzere, imanından sonra kim Allah'ı inkar eder ve göğsünü küfre açarsa mutlaka onlara Allah'tan bir gazab vardır. Onlar için çok büyük bir azab da vardır. Bunun sebebi şudur: Çünkü onlar dünya hayatını ahirete tercih etmişlerdir ve muhakkak Allah kâfirler topluluğuna hidayet vermez. Onlar Allah'ın, kalblerini kulaklarını ve gözlerini mühürlediği kimselerdir ve onlar gafil olanların ta kendileridirler. Şüphesiz ki onlar ahirette de hüsrana uğrayacakların ta kendileridir." (Nahl, 106-109)

İşte kitap ve sünnetteki bu açık delillerden dolayı İbn Hazm (rh.a) şöyle demiştir: “- Küfür sözünü bir yerden okuyan veya şahitliğini anlatan veya hikaye tarikinden nakleden kimse ve de ikrah altında olan kimse hariç-Her kim küfür izhar ederse bu kişinin kafir olacağı hususunda ümmet icma etmiştir. Rasulullah'ın hükmü de budur. Kur'an nasları da küfür sözü konuşan kimsenin kafir olacağına delalet eder.”²⁸

İbn Teymiyye de es-Sarim'ul Meslul'da bu konuyu açıkladığı yerde şöyle demektedir: **“İkrah olmaksızın yalanlama, inkar ve diğer küfür çeşitlerini konuşan bir kimsenin aynı zamanda mümin olmasını mümkün gören kimse İslam halkasını boynundan çıkartmıştır .”**

Bu sözleri söyledikten sonra konunun devamında şöyle demektedir: **“Bizler şöyle denilmesini asla caiz görmeyiz: ‘Bu (küfür söz söyleyen) kişi aslında batinen (kendi iç aleminde) mümin olabilir’ Her kim böyle derse işte o okun yaydan çıktığı gibi İslam'dan çıkmıştır.”** Ardından da delil olarak Nahl: 106. Ayetini zikretmektedir.²⁹

İkrah olmaksızın küfür işleyen kişi, zahiren kafir de olsa batinen müslüman olabilir diyen Cehmiye kafir oluyorsa ikrah olmaksızın küfür söz ve fiillerini yapmaya cevaz veren kimsenin kafir olduğu daha açıktır. Hiçbir alimden casusluğu veya buna benzer başka bir şeyi küfür işlemek için ikrahın haricinde ikinci bir mazeret olarak gördüğü nakledilemez. İnsanın iradesini ortadan kaldıran bir zorlama hali dışında küfür işlemenin caiz olmadığı hususu İslam dininden zaruri olarak bilinen bir mesele olduğu halde, günümüzde kendisini İslama nisbet eden çevrelerde bu husustaki sapma arttıkça artmış, kimileri Hristiyan papazları arasında kilisede ayin yaptıktan sonra odasında namaz kılan gizli Müslümanlar (!) olduğunu iddia edecek kadar işi ileri götürmüş, kimisi zaruretten dolayı tağuta

²⁸ El-Fisal 3/245

²⁹ A.g.e sf 436-437

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

muhakemenin ve benzeri küfür amellerinin caiz olduğunu iddia etmiş, kimisi de bu risalede ele aldığımız gibi tağuttan istihbarat almak veya kafirlere saldırı düzenlemek vb gayelerle normal prosedür içerisinde askerliğe başvurup orduya intisap etmenin caiz olduğunu ileri sürmüştür. Kim hangi konuda ne iddia ederse etsin, ikrahın haricindeki bir gerekçeyle aslen küfür olan bir amelin yapılabileceğini iddia eden herkesin yolu aynı küfür ve dalalet yoludur.

Her kim küfür amaçlı bir orduya intisap eder, sayılarını çoğaltırsa tıpkı küfür içerikli parti, dernek ve cemaatlara üye olanlar gibi kafirdir. Nitekim yazarın da bahsettiği üzere Bedir savaşına kafirlerin safında katılan bazı kimseler birçoğu fiilen savaşmadıkları halde sırf onların karaltısını çoğalttıkları için tekfir edilmişlerdi. (Bkz sf 13-15) Nisa: 97-100. Ayetlerin tefsirlerine bakılabilir. Yukarda yazarın naklettiği kıssaların hiç birisinde Müslümanların kafirlerin ordusuna intisab edip, resmen katıldıkları ve orduda onlardan birisiymiş gibi kafirlerin komutası altına girerek fiilen görev aldıklarına dair bir ibare yoktur. Şimdi bu kıssaların izahına dair alimlerden çeşitli nakillerde bulunacağız inşallah.

Ka'b bin Eşref'in öldürülmesi ile alakalı kıssada Muhammed bin Mesleme (rh.a) Ka'b'ı aldatabilmek için ilk bakışta küfür vehmi veren bazı sözler sarfetmişti. Mesela Rasulullah'ı kastederek: "Bu adam var ya bizi gerçekten çok yoruyor. Bizden sadaka vermemizi istiyor!" dedi.. Kâ'b b. Eşref: „Dahası da var. Allah'a yemin ederim ki bundan sonra ondan daha da bı kacacaksınız!“ deyince, Muhammed b. Mesleme: "Bir kere ona uymuş bulduk işte. Halinin ne şekilde sonuçlanacağını görmek istediğimizden de kendisini bırakmak istemiyoruz!" demişti. İbn Kayyim (rh.a) bu hususta şu açıklamaları yapmaktadır:

استشكل الناس من حديث قتل كعب بن الأشرف استئذان الصحابة أن يقولوا في النبي صلى الله عليه وسلم وذلك ينافي الإيمان وقد أذن لهم فيه. وأجيب عنه بأجوبة: أحدها: بأن الإكراه على التكلم بكلمة الكفر يخرجها عن كونها كفراً مع طمأنينة القلب وبالإيمان وكعب قد اشد في أذى المسلمين وبالغ في ذلك فكان يجرّض على قتالهم وكان في قتله خلاص المسلمين من ذلك فكان إكراه الناس على النطق بما نطقوا به ألجأهم إليه فدفعوا عن أنفسهم بالسنتهم مع طمأنينة قلوبهم بالإيمان وليس هذا بقوي.

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

الجواب الثاني: أن ذلك القتل والكلام لم يكن صريحا بما يتضمن كفرا بل تعريضا وتورية فيه مقاصد صحيحة موهمة موافقة في غرضه وهذا قد يجوز في الحرب الذي هو خدعة.

الجواب الثالث: إن هذا الكلام والنيل كان بإذنه والحق له وصاحب الحق إذا أذن في حقه لمصلحة شرعية عامة لم يكن ذلك محظورا.

“Ka’b bin Eşref’in öldürülmesine dair hadiste sahabeye Nebi (sav) hakkında konuşmaları için izin verilmesi bazı insanlara müşkil geldi. Zira bu, imana zıd bir şeydir fakat ona rağmen buna izin verilmiştir. Bu hususta çeşitli cevaplar verilmiştir:

1. Cevap: Kişinin kalbi imanla dolu olduğu halde küfür söz söylenmeye zorlanması yani ikrah hali bunu küfür olmaktan çıkartır. Zira Ka’b Müslümanlara çokça eziyet etmiş ve bu hususta ileri gitmişti. Hatta Müslümanlara karşı savaşmaya teşvik edecek duruma gelmişti. O yüzden onun öldürülmesi Müslümanların bu durumdan kurtulması anlamına geliyordu. İnsanların, kafirlerin söyledikleri sözleri söylemeye zorlanmaları onları buna sevketti ve bu sayede kalbleri imanla mutmain olduğu halde dilleriyle bu belayı başlarından savdılar. (İbn Kayyim diyor ki) **Bu, kuvvetli (bir açıklama) değildir.**

2. Cevap: Bu öldürme hadisesi ve (bu esnada) söylenen söz, küfür içeren sarih (açık) bir söz değildir. Bilakis burada karşı tarafın maksadını vehmettiği halde aslında doğru niyetle söylenmiş bir söz yani “**ta’riz**” ve “**tevriye**” sözkonusudur. Bu ise savaş durumunda caiz olan bir iştir, zira “Harp hiledir”

3. Cevap: Bu söz, Rasulun izniyle olmuştur. Hak sahibi O’dur. Hak sahibi genel bir şer’i maslahattan dolayı kendi hakkı olan bir hususta izin verirse bunda bir sakınca olmaz.”³⁰

Allame İbn’ul Kayyim’in açıklamaları burada sona erdi. Onun (rh.a) 1.cevapta bahsetmiş olduğu şekilde Muhammed bin Mesleme ve arkadaşlarının (r. Anhum) bu sözlerinin ikrah altında söylenmiş olduğu iddiasını başka alimler de dile getirmişlerdir. Bunlardan birisi olan İbn’ul Münir’in (v. 683) sözlerini Ebu Davud şerhi olan Avn’ul Ma’bud’un müellifi şu şekilde nakletmektedir:

قال بن المُنِيرِ هُنَا لَطِيفَةٌ هِيَ أَنَّ النَّيْلَ مِنْ عَرَضِهِ كُفْرٌ وَلَا يُبَاحُ إِلَّا بِإِكْرَاهٍ لِمَنْ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَأَيْنَ الْإِكْرَاهُ هُنَا وَأَجَابَ بِأَنَّ كَعْبًا كَانَ يُحَرِّضُ عَلَى قَتْلِ الْمُسْلِمِينَ

³⁰ Bedai’ul Fevaid, 3/210

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

وَكَانَ فِي قَتْلِهِ خَلَاصَهُمْ فَكَأَنَّهُ أَكْرَهُ النَّاسَ عَلَى النُّطْقِ بِهَذَا الْكَلَامِ بِتَعْرِيزِهِ إِيَّاهُمْ لِلْقَتْلِ
فَدَفَعُوا عَنْ أَنْفُسِهِمْ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَعَ أَنَّ قُلُوبَهُمْ مُطْمَئِنَّةٌ بِالْإِيمَانِ

“Burada bir incelik vardır. O da; Efendimiz (s.a.v.)’e dil uzatmak küfürdür ve kalbi imanla dolu olan kimse için ikrah olmadıkça caiz olmaz.” Peki Muhammed b. Mesleme olayında ikrah nerede? Daha sonra bu soruya şu cevabı verir: “Ka’b kâfirleri Müslümanlarla savaşmaya teşvik ediyordu. Onun öldürülmesinde müslümanların kurtuluşu vardı. Sanki onları kendisini öldürmeye zorlayarak bir nevi bu sözü söylemeye de zorlamış oldu. Onlar da kalpleri imanla dolu olduğu halde dilleriyle bu belayı başlarından savdılar.”³¹

Ancak bu izah tarzı, İbn Kayyim’in da “**bu, kuvvetli (bir açıklama) değildir.**” Sözüyle işaret ettiği gibi zayıftır. Zira, ikrah halinde küfür sözü konuşabilmek için bu küfür sözünü söylemekten başka bir çare kalmaması gerekmektedir. Halbuki Muhammed bin Mesleme olayında bu sözü kullanmanın mutlaka şart olduğunu gösteren bir emare yoktur. İkrahın şartlarını açıkladığımız risalemize müracaat ediniz.

<http://darultavhid.com/tr/forum/index.php?topic=6164.0>

Alimlerin birçoğu ise İbn Kayyim’in ikinci cevap olarak zikrettiği açıklamayı yani sahabelerin Ka’b bin Eşref’i öldürmek amacıyla tevriye ve ta’rizde buldukları yani zahirde küfür gibi anlaşılmaya müsait olsa da aslında hakka uygun bir tevili olan çift anlamlı sözler sarfettikleri şeklindeki izahı benimsemektedir.

Nevevi, sözkonusu hadisin açıklamasında şöyle demektedir:

فَفِيهِ دَلِيلٌ عَلَى جَوَازِ التَّعْرِيزِ وَهُوَ أَنَّ يَأْتِي بِكَلَامٍ بَاطِنُهُ صَحِيحٌ وَيَفْهَمُ مِنْهُ الْمُخَاطَبُ
غَيْرَ ذَلِكَ فَهَذَا جَائِزٌ فِي الْحَرْبِ وَغَيْرِهَا مَا لَمْ يَمْنَعْ بِهِ حَقًّا شَرْعِيًّا قَوْلُهُ (وَقَدْ عَنَّانَا) هَذَا
مِنَ التَّعْرِيزِ الْجَائِزِ بَلِ الْمُسْتَحَبُّ لِأَنَّ مَعْنَاهُ فِي الْبَاطِنِ أَنَّهُ أَدَبْنَا بِآدَابِ الشَّرْعِ الَّتِي
فِيهَا تَعَبٌ لَكِنَّهُ تَعَبٌ فِي مَرْضَاتِ اللَّهِ تَعَالَى فَهُوَ مَحْبُوبٌ لَنَا وَالَّذِي فَهَمَ الْمُخَاطَبُ مِنْهُ
الْعَنَاءَ الَّذِي لَيْسَ بِمَحْبُوبٍ

“Bu hadis ta’rîzin caiz olduğunu göstermektedir. Tâ’rîz : Asıl mânâsı sahîh yani doğru olan, fakat karşıdaki muhatabın ondan daha başka bir mânâ anladığı sözdür. Şer’î bir hakka mâni’ olmamak şartı ile savaşta ve sair yerlerde bu caizdir. Meselâ: Muhammed b. Mesleme’nin; “Bu adam sadaka istedi ve bizi dara düşürdü.” sözü caiz hattâ müstehab bir ta’rîzdir. Çünkü kapalı mânâsı: Bizi içinde yorgunluk ve darlık olan şeriat âdabı ile te’dîb ve terbiye etti. Ama bu

³¹ Azimabadi, Avn’ul Ma’bud, 7/321

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

yorgunluk Allah'ın rızası uğrunadır; binâenaleyh bizim için makbuldür; demektir. Fakat muhatab bundan makbul olmayan, sevilmeyen yorgunluğu anlamıştır.”³²

Kurtubi ta'rizi şu şekilde tarif etmektedir:

“Üstü kapalı ifade (ta'riz): Açıkça ifadenin zıddıdır. Üstü kapalı ifade etmek, o manaya da başka anlama da gelmesi muhtemel bir şey ile maksadı anlatmaktır.”³³

Görüldüğü gibi alimler, bu tür kıssaları usule uygun şekilde açıklamaya çalışmışlar ve isabet de etseler hata da etseler, bu açıklamaların hiç birisinde ikrahın haricinde casusluk vb gerekçelerle küfür işleneceği gibi şeriatın temel esaslarına zıd bir izaha yer vermemişlerdir.

Yazarın naklettiği diğer kıssalar da Ka'b bin Eşref kıssasıyla aynı minvaldedir ve hepsinde çift manalı sözlerle muhatabı aldatmak sözkonusudur. Velhasıl; tağutun ordusuna onların bir neferi olarak kaydolmanın ve intisap etmenin bir küfür ameli olduğu tesbit edildikten sonra artık hakiki bir zorlama yani ikrah hali haricinde bu ameli işlemeye imkan yoktur. Günümüzde ise böyle bir ikrah hali gözükmemektedir. Hadislerde bahsedilen olaylar, ancak herhangi bir küfür ameli işlemeyen kafirlere – savaşta kullanılması caiz olan çeşitli hileli yollarla yaklaşarak da olsa- yapacağını yapıp geri dönmekle alakalıdır. Vallahu a'lem.

SON SÖZ

“**Tağuti Rejimlere Askerlik Yapmanın Hükmü ve Şüphelerin Aydınlatılması**” başlıklı kitapla alakalı belki daha çok söylenecek şeyler olabilir ama kanaatimizce akli olan için bu kadar açıklama yeterli olacaktır. Yalnız son olarak kitapta yer alan bir hususa dikkat çekmek istiyoruz. 64. Sahifede Cemaleddin Kaplan'ın “Sorulu Cevaplı Hanau Konuşması” başlıklı kasetinde askerlikle alakalı sarfettiği sözleri te'vil edilmeye çalışılmaktadır. Sözkonusu kasette “Yakalanıp da götürüldüğünüz zaman silah eğitimi almak ve tebliğ etmek için askerlik yapın.” “Askerlikteki yemin töreninde yemini okumayıp ben bu rejimi yıkacağım diye içinden söyler veya bağırırsan bir şey olmaz.” Gibi fetvalar (!) verilmektedir. Yazar, Kaplan'ın bu sözlerinin ikrah altında askere zorla götürülenlerle alakalı olduğunu iddia etmektedir. Halbuki günümüzde askerlikle alakalı bir ikrah durumu sözkonusu değildir. Kişi velev ki zorla askere götürülse bile ilk fırsatta kaçabilir. Ayrıca Kaplan'ın sözleri de te'vil edilmeye müsait değildir. Zira Kaplan askere gitmenin hükmünden öte “Mehmetçikler” diye tabir ettiği rütbesiz askerlerin durumundan bahsetmektedir ve konuşmanın henüz 1. Dakikasında “mehmetçik” yani erler müslümandır, bizim evlatlarımızdır. Üst düzeyler kafirdir. Hatta onların içinde de namaz kılanlar vs istisnalar olabilir.” Yönünde İfadeler kullanmaktadır. Bu söyledikleri Türkiye'de tevhidden uzak olan geleneksel İslamcı kesimlerin ortak kanaatidir. Zira avamın

³² Nevevi, Müslim şerhi, 12/161 Benzer açıklamaları İbnu Hacer, Fethul Bari, 6/153 ve Hattabi, Mealim'us Sunen, 2/337'de yapmaktadır.

³³ İmam Kurtubi, el-Camiu li-Ahkami'l-Kur'an, Buruç Yayınları: 3/370-371.

ŞÜPHELERİN AYDINLATILMASI

çoğu ordunun üst komuta kademesinde bazı dinsizler olduğunu düşünür ve bu dinsizlere hizmet eden sıradan neferlerin de kafir olduğu hususu çoğu cahilin nezdinde gündeme bile getirilecek bir konu değildir. Kaplan'ın sözlerinin de bundan bir farkı yoktur. Zaten görüldüğü gibi üst düzeylerde bile kafir olmayan (!) askerler olabileceğinden bahsediyor. Ayrıca tağutun askerleriyle alakalı kullandığı "Mehmetçik" tabiri dahi bu askerleri ta'zim için kullanılan bir ifadedir. Velhasıl Kaplan'ın ifadeleri açıktır ve tağutun askerlerini tekfir etmesi sözkonusu değildir. Bu sözkonusu Hanau konuşması bildiğimiz kadarıyla sanal ortamda ilk defa bu sitede birkaç sene önce tarafımızdan gündeme getirilmiştir ve şimdi hala tartışılmaktadır. Bu tip "qil u qal" konuları genelde kaygan bir zeminde tartışıldığı için dedi-demedi şeklinde işi polemiğe dönüştürmek istemediğimizden ötürü Kaplan'ın askerliğe bakışı mevzusunu kısa kesiyoruz.

Risalenin girişinde de belirttiğimiz gibi ilim yayıldıkça çeşitli hizip ve cemaatlerde fikri dönüşümlerin gerçekleşmesi normaldir. Ancak üzücü olan, bu değişimlerin Nasuh tevbenin şartlarını gerçekleştirmeden yapılmasıdır. Halbuki gerek bu cemaate gerekse benzerlerine düşen, tevhidi bilmediklerini itiraf edip sahih kaynaklara dayanarak tekrar baştan öğrenmeleri ve de benzer batıl kanaatlerin hepsinden rücu ederek İslama dönmeleri, ve ayrıca geçmişlerinden ve geçmişteki üstadlarından beri olmalarıdır. Hidayet ancak Allah'tandır. Vallahu a'lem. Ahiru da'vana en'il hamdu lillahi rabb'il alemin.